

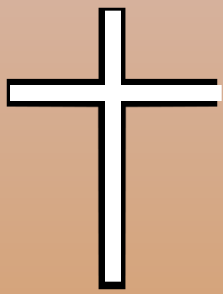
Література Середньовіччя

(5-15 століття)

Епоха Середньовіччя пов'язана з поширенням християнства на Заході, а на Сході - буддизму, мусульманства

Ознаки епохи Середньовіччя

- “велике переселення народів”
- Докорінна зміна ставлення багатьох народів до релігійних вірувань
- Поширення релігій на великі території
- Величезні території та маси людей об’єднувалися спільними мовами
- Відбувалися державотворчі й культуротворчі інтеграційні процеси

ХРИСТІЯНСТВО

*Основними
догматами
Християнства є
віра у:*

- безсмертя душі;*
- загробне життя;*
- пекло і рай.*

МУСУЛЬМАНСТВО

Засновник мусульманства **Мухаммед** (арабською محمد), шанується як пророк, посланець Божий. Він жив у Мецці 570-632 рр.). Відповідно до мусульманської традиції, після проголошення або написання імені пророка, завжди говориться “Благословить його Аллах та вітає”. Мусульмани вважають окрім Мухаммеда божими пророками **Мойсея (Мусу)** та **Ісуса (Ісу)**.

Мухаммед

БУДДИЗМ

*В основі вчення буддизму
лежить вчення про
Чотири Благородні
Істини: про страждання,
їх причини, стан
звільнення та про шлях до
нього. Останній пов'язані з
вирощуванням трьох
чеснот: моральності,
зосередження та мудрості.
Це веде до **нірвани** – стану
визволення від страждань.*

Бронзова статуя Будди (Лаос)

Загальна характеристика культури доби Середньовіччя

- Народність мистецтва (мистецтво звернено до всього світу, до народу)
- Вплив релігії (середньовічне мистецтво було символічним, релігійним, абстрактним;служило переважно для потреб церкви)
- Теоцентрична система всесвіту (у центрі-Бог)
- Уявлення про світ (земне життя-лише слабке відображення небесного і воно має менше значення, ніж загробне)
- Протиріччя людської природи-конфлікт духовного і тілесного, драматизм її буття.
- Ідея залежності людини від вищих сил, провидіння (людина перестала бути центром світобудови)
- Монументалізм, складність форм і стилів
- Теми творчості митців: страждання. Самопожертва, материнська любов, прагнення до самовдосконалення, лицарська любов

Середньовічний живопис

Основні жанри середньовічної літератури

Релігійна література

(життя святих, містерії на біблійні сюжети ,псалми)

**У релігійних творах
утверджувалися культ Бога,
ідея залежності людини від
божественної волі, норми
релігійної моралі.**

Хроніка –

літературний твір, в якому послідовно розкривається історія суспільних чи родинних подій за тривалий проміжок часу

- В хроніках – факти з життя королів, знатних рицарів, феодалів.
- Будувалися на основі принципу документалізму
- Склалися при монастирях

Середньовічний героїчний епос-

це фольклорні твори різних народів, які були створені в добу Середньовіччя.

Вони відображають в легендаризованій формі події загальнонаціонального значення, релігійну боротьбу, битви проти чужоземних загарбників.

Франція- "Пісня про Роланда" 1100р.

Німеччина- "Пісня про Нібелунгів" 1220р.

Іспанія – "Пісня про мого Сіда" 1140р.

Англія – балади про Робін Гуда 12 ст.

Україна – "Слово о полку Ігоревім" 1185-1187р

Хроніки

Риси середньовічного епосу:

- Легендарне переосмислення історії, надання реальним фактам героїчного змісту, національного й релігійного пафосу
- Автори-невідомі учасники чи очевидці конкретних історичних подій
- Основна тема творів – боротьба проти зовнішніх ворогів.
- Ідеї: служіння батьківщині, захист віри, об'єднання країни
- Поєднання реальних історичних постатей із вигаданими персонажами
- Герої-втілення народних ідеалів
- Використання фантастики(віщі сни, гіперболізація)
- Зв'язок з фольклором
- Характерні художні засоби(опис батальних сцен, контрасти, символіка, постійні епітети, олюднення природи, повтори)

Рицарська література (12-13 ст.)

Увага до світського життя людини,
вільний стиль оповіді, жваві діалоги,
психологічні портрети персонажів

“Роман про Трістана та Ізольду”

Поезія трубадурів – поетів, що виконували свої твори під акомпанемент музичного інструменту

Оспівували радощі земного життя, шляхетні почуття, рицарське служіння “дамі серця”

Трубадур

Поезія вагантів –
мандрівних ченців,
школярів, студентів

*Вільнодумна, життєлюбна, іноді
гостро сатирична лірика*

BAZAHIM

Персько-таджикська поезія

Рудакі

Гафіз

Омар Хайям

- Східна поезія - джерело мудрості
- Особливістю лірики є проповідь права кожної людини на щастя, свободу, гідність, насолоду, пізнання істини
- Філософський зміст.
- Увага до внутрішнього світу людини